

Skolförvaltningen

Handläggare

Gunilla Spångberg

Gymnasienämnden

Kvalitets- och patientsäkerhetsberättelse för elevhälsans medicinska och psykologiska insats 2020

Sammanfattning

Patientsäkerhetslagen ger vårdgivaren ett tydligare ansvar för att bedriva ett systematiskt patientsäkerhetsarbete och arbeta förebyggande för att förhindra vårdskador. Vårdgivaren ska senast den 1 mars varje år upprätta en kvalitets- och patientsäkerhetsberättelse av vilken det ska framgå hur patientsäkerhetsarbetet har bedrivits under föregående kalenderår och vilka åtgärder som vidtagits för att öka patientsäkerheten samt vilka resultat som uppnåtts. Kvalitets- och patientsäkerhetsberättelsen ska hållas tillgänglig för den som önskar ta del av den.

Beslutsunderlag

Kvalitets- och patientsäkerhetsberättelse för 2020.

Skolförvaltningens förslag till beslut

Gymnasienämnden godkänner framlagd kvalitets- och patientsäkerhetsberättelse för 2020.

Gunilla Spångberg

Verksamhetschef centralt skolstöd

Kvalitets- och patientsäkerhetsberättelse för år 2020

Elevhälsans medicinska och psykologiska insats.

Innehåll

Sammanfattning

Bakgrund

Organisation och ansvarsfördelning

Patientsäkerhetsarbetet 2020

Systematiskt kvalitetsarbete

Avvikelsehantering

Anmälan av vårdskada

Dokumentation

Klagomål

Patientnämnden

Förbättringsområden 2020

Kvalitet

Fokusområden 2021

Sammanfattning

De viktigaste resultaten som uppnåtts, trots Corona pandemin är att skolsköterskorna fullföljt årshjulet enligt basprogrammet (hälsobesök, uppföljningsbesök och vaccinationer) till gagn för alla elever. Den medicinska utrustningen har också setts över och förnyats.

De viktigaste åtgärderna som vidtagits är att EMI och EPI har digitaliserats och på så sätt kunnat ha arbetslagsmöten, utbildningar och elevhälsoteam digitalt.

Inför 2021 finns fem olika fokusområden varav ett av dem är särskilt betydelsefullt, nämligen att arbeta mer förebyggande och främjande.

Bakgrund

Enligt patientsäkerhetslagen (SFS 2010:659) ska vårdgivaren skriva en patientsäkerhetsberättelse. Idén med patientsäkerhetsberättelsen är att öppet och tydligt för alla redovisa strategier, mål och resultat av arbetet med att förbättra patientsäkerheten.

Patientsäkerhetsberättelsen ska ha en sådan detaljeringsgrad att det går att bedöma hur arbetet med att systematiskt och fortlöpande utveckla och säkra kvaliteten har bedrivits i verksamhetens olika delar, och att informationsbehovet hos externa intressenter tillgodoses (SOSFS 2011:9 7 kap 3§). Patientsäkerhetsberättelsen bör utformas så att den kan ingå i vårdgivarens ledningssystem för patientsäkerhet.

Patientsäkerhetsberättelsen ska vara färdig senast den 1 mars varje år.

Organisation och ansvarsfördelning

Centralt skolstöds medicinska insats omfattar 11 skolsköterskor och 4 skolpsykologer i grund- och gymnasieskola och deras verksamhetschef. Samtliga är anställda i skolförvaltningen (Barn- och utbildningsnämnden) och personalansvarig chef är verksamhetschef centralt skolstöd.

Skolläkarresurs regleras via en överenskommelse med Barnmottagningen, Närsjukvårdsområde väster. Under året har endast 45 timmar skolläkarresurs kunnat erbjudas pga. Corona pandemin.

Enligt patientsäkerhetslagen ska vårdgivare inom hälso- och sjukvård (SFS 2010:659 kap 3 § 1) planera, leda och kontrollera verksamheten så att den leder till att kravet på en god vård upprätthålls.

Verksamhetens mål är att bedriva en god och säker elevhälsa där risker och händelser identifieras tidigt och förebyggs. Det ska finnas bemanning, personal och kompetens som är nödvändig för att uppnå detta. Det ska finnas säkra rutiner och lokala riktlinjer för arbetet. Dessa ska vara kända av all personal.

Verksamhetschef enligt HSL/HSF representerar vårdgivaren. Varje legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal har ett eget yrkesansvar vilket innebär att arbetet ska utföras med god kvalitet och hög patientsäkerhet.

Enligt ledningssystem för kvalitet och patientsäkerhet i hälso- och sjukvården (SOSFS 2011:9) skall vårdgivaren ansvara för att det finns ledningssystem för verksamheten.

Ledningssystemet ska användas för att systematiskt och fortlöpande utveckla och säkra verksamhetens kvalitet. Vårdgivare ska med stöd av ledningssystemet planera, leda, kontrollera, följa upp, utvärdera och förbättra verksamheten. Vårdgivaren ska ange hur uppgifterna som ingår i arbetet med att systematiskt och fortlöpande utveckla och säkra kvaliteten, är fördelade i verksamheten.

Patientsäkerhet är en angelägenhet för alla och det är allas ansvar att agera förebyggande och främjande.

Patientsäkerhetsarbetet 2020

Systematiskt kvalitetsarbete

Region Örebro län har en metodbok för elevhälsans medicinska insats. Elevhälsans Medicinska Insats (EMI) i Karlskoga har anpassat och i stora delar skrivit om metodboken för att bli kompatibel till lokala förutsättningar.

Överenskommelse mellan region Örebro län och kommunen är upprättad hösten 2020 och gäller from. januari 2021. Överenskommelsen innehåller tillgång till metodboken, viss grundläggande fortbildning samt återkommande träffar med länets MLA och verksamhetschefer. Informations- och kvalitetssäkerhetsarbete runt metodboken sker fortlöpande och leds av medicinskt ledningsansvarig skolsköterska (MLA).

Metodboken finns tillgänglig på skolförvaltningens intranät och revideras av MLA och verksamhetschef centralt skolstöd.

Avvikelse rapportering

Inkomna avvikelsehändelser bedöms av verksamhetschef centralt skolstöd och MLA utifrån allvarlighetsgrad och sannolikhet för upprepande samt inordnas i en av fem kategorier (kommunikation, utbildning och kompetens, omgivning, teknik/utrustning, procedur, rutin/riktlinjer).

Då avvikelserna är bedömda tas de upp med enskild medarbetare för att därefter tas upp på gruppnivå på arbetsplatsträff.

Alla avvikelserna återrapporteras till vårdgivaren, Barn och utbildningsnämnden, en gång per läsår.

Under år 2020 inkom totalt sex avvikelser gällande elevhälsans medicinska insats (EMI).

En avvikelse inkom under våren 2020 och finns rapporterad i avvikelserapport 2020.

Ytterligare en avvikelse rapporterades i början av hösten men avsåg vårterminen. Avvikelsen berör det faktum att fem av 11 skolsköterskor lånades ut till Socialförvaltningen under perioden 200420 – 200615 pga. Corona pandemin. Det innebär att kvarvarande skolsköterskor täckte upp för medicinska kompetensen på tio grundskolor och Möckelngymnasiet Karlskoga/Degerfors. Under denna period erbjöds inte öppen mottagning för eleverna på någon av skolorna och skolsköterskorna deltog inte på någon skolas elevhälsokonferens pga. tidsbrist. Även en del hälsobesök fick flyttas fram till höstterminen 2020.

En avvikelse under hösten berör att skolsköterska insjuknande i Covid-19 varpå 102 elever i årkurs 8 inte erhöll vaccination på planerad tid. Åtgärder som vidtogs var att informera rektor och mentor samt ge nya tider för vaccinationer under januari 2021. Enligt allmänna barnvaccinationsprogrammet ska barn erbjudas vaccination i årkurs 8 eller 9 och enligt skolsköterskornas årshjul enligt basprogrammet i årkurs 8 på hösten.

En annan avvikelse berör att skolsköterska inte kallat till en rygguppföljning efter hälsobesök. Samma dag bokades besök för uppföljning. Ingen avvikelse konstaterades. Orsaken till avvikelsen bedömdes ligga inom omgivningsfaktorer.

De två sista avvikelserna berör Corona pandemin; den ena innebär att hälsobesöken i förskoleklass (elev och vårdnadshavare) avbröts då det infördes besöksförbud för alla som inte tillhörde skolornas personal eller elever. Besöken kommer att återupptas under mars-maj 2021. Den andra avvikelsen gäller hälsobesöken i årkurs 7 som pga. ökad smittspridning och hög arbetsbelastning avbryts och planeras påbörjas februari 2021.

Inga avvikelser har inkommit gällande elevhälsans psykologiska insats (EPI).

Det fanns inga avvikelser inkomna från annan vårdgivare gällande EMI eller EPI.

Anmälan av vårdskada

Under 2020 gjordes inga anmälningar av vårdskada till inspektionen för vård och omsorg (IVO).

Dokumentation

Vid vård av patienter ska patientjournal skrivas. Syftet är i första hand att bidra till en god och säker vård av patienten. En patientjournal är en informationskälla för patienten. Patientjournalen ska även användas till uppföljning och utveckling av verksamheten, forskning samt för tillsyn och rättsliga krav.

Dokumentationen sker i datajournal, PMO. För en säker och trygg dokumentation krävs kontinuerlig uppföljning och utbildning. Två skolsköterskor och en skolpsykolog har ett särskilt ansvar för PMO. I ansvaret ingår regelbunden uppföljning och internutbildning om hur dokumentationen ska ske i PMO. Loggkontroller genomförs två gånger per termin av PMO-ansvariga.

MLA och verksamhetschef väljer slumpvis ut några journaler en gång per termin för att säkerställa att kvaliteten på dokumentationen är god.

Klagomål

I Karlskoga kommun finns en digital synpunktshantering vari medborgare kan lämna synpunkter.

Synpunktshanteringen är ett led i kommunens kvalitetsutveckling, att arbeta med ständiga förbättringar.

Inga ärenden inkom under 2020 till kommunens synpunktshantering som berörde elevhälsans medicinska eller psykologiska insats.

Patientnämnden

Patientnämnden är en fristående och opartisk nämnd som har till uppgift att stödja och hjälpa patienter i kontakt med vården.

Vården har ansvar att ta tillvara förslag och klagomål från patienter eller närstående. Patienternas upplevelser och synpunkter är viktiga för det kontinuerliga kvalitets- och säkerhetsarbetet.

Patientnämnden gör inga medicinska bedömningar och kan inte vidta några disciplinära åtgärder. Nämndens uppgift är att fungera som förmedlande länk mellan patient och vård.

Under 2020 inkom inga ärenden till Patientnämnden som berörde elevhälsans medicinska insats, ej heller till den psykologiska insatsen.

Förbättringsområden 2020

1. EMI behöver säkerställa mottagandet av inflyttade elever för en god och säker hälsovård.
Hur? Mottagningsflöde/rutin görs i dialogforum med påföljande implementering.

Målet är delvis uppnått.

Arbetet med processen är påbörjad men kommer att bestå av 3 delar, varav delen angående "hälsoundersökning av placerade barn" är klar.

2. Konsten att vara lättfattlig och endast skriva det som verkligen behövs i en journal ska säkerställas.
Hur? Dialog i fokusgrupper på APT. Resultatet nedskrivs i en checklista.

Målet är ej uppnått eftersom våren 2020 innebar att endast hälften av skolsköterskorna arbetade på skolförvaltningen, andra hälften hjälpte till på Socialförvaltningen pga. corona pandemin.

3. Hållbart Medarbetarskap Enkät (HME) fokusgruppernas arbete under 2019 ska säkerställas att de implementeras i verksamheten. 2020 års HME resultat ska arbetas med i fokusgrupper precis som 2019 års HME resultat. Detta gäller för både skolsköterskor och skolpsykologer.

Målet är uppnått genom utbildningsinsatser, föreläsningar och dialog.

4. Hantering av elevjournaler för arkivering ska säkerställas. Verksamhetschef centralt skolstöd och MLA gör ett förslag som efter dialog ska implementeras och finnas inskrivet i skolsköterskornas och skolpsykologernas årshjul.

Målet är uppnått.

Kvalitet

På grund av Corona pandemin som kom till Sverige mars 2020, har vi varit tvungna att påskynda processen att utveckla digitala arbetssätt. Det har inneburit utbildning/föreläsningsserie i Teams för skolsköterskor och skolpsykologer.

Det hela mynnade ut i en tre-dagars utbildning där varje skolsköterska och skolpsykolog ansvarade för ett föreläsningstillfälle inom medicinska och psykologiska områden.

En översyn har gjorts av utrustningen på de olika skolsköterskemottagningarna. Det har resulterat i inköp av nya syntavlor till alla

mottagningar, byte av vågar av äldre modell, komplettering av t ex. blodtrycksmätare, termometrar och stetoskop.

Planering och inköp av utrustning till ytterligare en mottagning har gjorts, då en skolskötersketjänst tillsätts hösten 2021.

Fokusområden 2021

1. EMI behöver säkerställa mottagandet av inflyttade elever för en god och säker hälsovård. Endast en av 3 delprocesser gjordes under 2020. Varför området kvarstår.

Hur? Mottagningsflöde/rutin görs i dialogform på arbetslagsträffar (ALT) med påföljande implementering.

2. Konsten att vara lättfattlig och endast skriva det som verkligen behövs i en journal ska säkerställas.
Hur? Dialog i fokusgrupper på ALT. Resultatet nedskrivs i en checklista.
3. Den befintliga egenkontrollspärmen behöver aktualiseras samt följas upp på ALT regelbundet (en ggr/mån). (bevakningslista, läkemedelskontroller, redovisning av Elsa, arkivering, säkring av temperatur i kylskåp)
4. Arbetsplatsbesök av MLA och verksamhetschef hos respektive skolsköterska. Förutsättningarna för dessa besök är avhängigt pandemiläget.
5. För att sätta fokus på förebyggande och främjande åtgärder ska skolsköterskor tillsammans utarbeta ett motiverande material som kan användas i grundskolans alla stadier och på gymnasiet. Materialet ska rikta sig gentemot klasser och grupper av elever och i första hand innehålla kost, rörelse och sömn. Varje enskild skolsköterska ska därefter utgå från sin skolas ELSA-resultat (elevhälsosamtal sammanställt och analyserat). Alla olika delar kommer att samlas i en kunskapsbank i Teams där alla kan använda allt material.

I tjänsten

Gunilla Spångberg
Verksamhetschef centralt skolstöd